

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SRIRACHA SCHOOL GROUP
UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

นางสาวรุ่งรวี ชุบไธสง

Rungrawi Chupthaisong

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

E-mail: rungrawich12@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 118 คน กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the academic leadership of school administrators in Sriracha School Group under Chonburi Primary Educational Office Area 3; and (2) to compare the academic leadership of school administrators in Sriracha School Group under Chonburi Primary Educational Office Area 3, according to teacher evaluation, classified by educational level and working experience.

The research was a survey research, The population was 118 teachers in Sriracha School Group under Chonburi Primary Educational Office Area 3. The sample was 92 teachers obtained by stratified random sampling technique. There were four steps of the methodology: (1) review related literature; (2)

construct research instruments; (3) collecting data; and (4) analysis of data. The instrument for collecting data was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of research were as following; (1) the academic leadership of school administrators in Sriracha School Group under Chonburi Primary Educational Office Area 3, overall and each aspect were at high level; and (2) compare the academic leadership of school administrators in Sriracha School Group under Chonburi Primary Educational Office Area 3, according to teacher evaluation, classified by educational level and working experience, overall and each aspect were not different.

Keywords: Academic leadership, School Administrators, Chonburi Primary Educational Office Area 3

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา ที่ 6 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และในมาตราที่ 7 กำหนดไว้ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รู้จักรักษาส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ กีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” อย่างไรก็ตาม ในการที่จะจัดการศึกษาให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษาดังกล่าวนั้นบุคลากรสำคัญที่เป็นผู้ปฏิบัติในการจัดการศึกษาคือครู และผู้บริหาร โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้เป็นที่ไปในทิศทางที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษา จึงควรพัฒนาคุณภาพงานวิชาการทั้งปัจจัยด้านบุคคล กระบวนการ ผลผลิต และกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549:6-9) ตลอดจนต้องเป็นผู้มี วิสัยทัศน์ มีความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรใช้ศักยภาพในการทำงานให้เกิดผลสูงสุดเพื่อที่จะนำองค์การ ไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เกตุสุดา กิ่งการจร, 2560:5)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรุ่งฤดี อุทุม (2559:21) กล่าวว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทสำคัญของ ผู้บริหารที่จะทำให้เกิดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ “โรงเรียนที่ได้ชื่อว่ามีประสิทธิภาพ” หรือ “โรงเรียน คุณภาพ” ซึ่งสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมี ประสิทธิภาพของโรงเรียนเด่นชัดก็คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ควรให้ความสนใจเกี่ยวกับมุมมองและแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร การประเมินนักเรียน การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การประเมินผลการ สอนของครู และกรวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูอาชีพ และสอดคล้องกับคำกล่าวของเพ็ญภา พลัฒิม (2559:24) ได้ กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคลากรทางการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนต้องสื่อสารและแสดงให้ นักเรียน ครู และผู้ปกครองเห็นว่าสิ่งใดสำคัญและมีคุณค่าในโรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความ เป็นเลิศทางวิชาการได้ สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้อง

ดำเนินการบริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง ทั้งการกระตุ้นและส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการในการเร่งรัดพัฒนาให้มีการศึกษาสู่เกณฑ์มาตรฐานและมีคุณภาพ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางของการบริหารให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนางานให้ดีขึ้น ซึ่งงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นงานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านการกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย พันธกิจ ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาครู ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

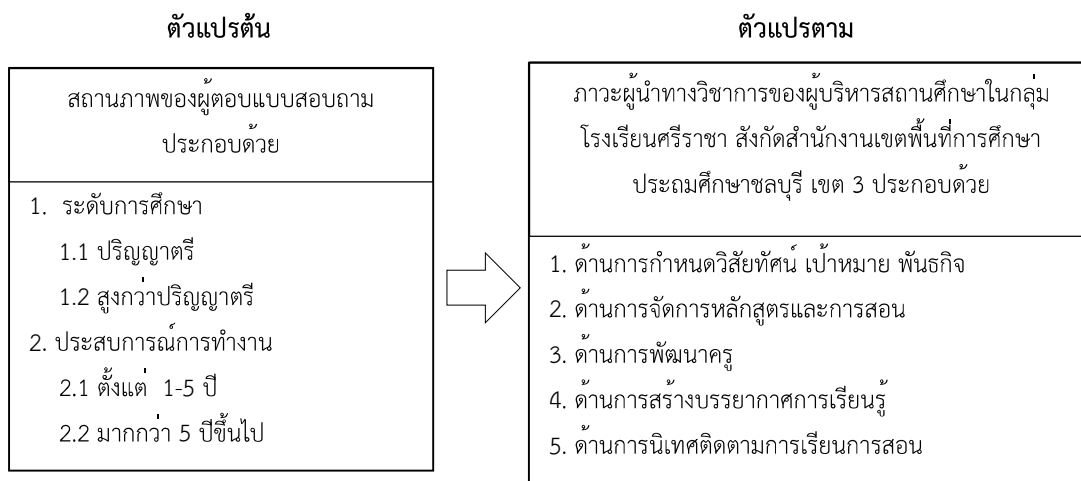
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

เพื่อเปรียบเทียบภาวะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยการแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของ สราวุธ สิมมาจันทร์ (2563: 26-32) มาเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีจำนวนโรงเรียน 7 โรงเรียน จำนวน 118 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ Krejcie & Morgen (1970: 608-610) จำนวน 92 คน โดยทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เทียบตามสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือแล้ว โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครู ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check lists) ประกอบด้วยระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยใช้กรอบแนวคิดตามการสังเคราะห์ของสราวุธ สิมมาจันทร์ (2565: 26-32) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถามตามเนื้อหาของแต่ละด้าน จำนวน 25 ข้อ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ
- ด้านที่ 2 ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน
- ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาครู
- ด้านที่ 4 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
- ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน

ตรวจลักษณะแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์ของเรนซิส ลิคเคอร์ต (Rensis Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

- 5 แปลความหมาย มีภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มากที่สุด
- 4 แปลความหมาย มีภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มาก
- 2 แปลความหมาย มีภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา น้อย
- 1 แปลความหมาย มีภาวะผู้นำการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2555: 123) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยเสนอให้ คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบ

3. สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยกำหนดประเด็นและรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดทั้ง 5 ด้าน จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์ข้อคำถามเพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญต่อไป

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 0.67-1.00 ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน คือ

1. นางณัฐธินิชา อิศริโยธิน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านระเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. นางปัทมาพร ศรีกำพล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

3. นางสาวดวงหทัย พุทธิศรี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

5. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามผลการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่า ทุกข้อมีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ มี IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาร์ค (Cronbach, 1974) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

6. นำไปจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรธนบุรี ส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ส่งหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปให้โรงเรียนกลุ่มศรีราชากรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 92 ฉบับ

3. และเก็บข้อมูลกลับคืน และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องให้ครบถ้วน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งจำแนกเป็นรายข้อมารวบรวมในโปรแกรมสำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์หาผลผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยจำแนกออกได้เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวมและรายด้านเสนอในรูปแบบตาราง และนำค่าเฉลี่ยมาแปลผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553:113)

- 4.51 – 5.00 แปลความหมายว่า มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 แปลความหมายว่า มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก
- 2.51 – 3.50 แปลความหมายว่า มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.51 – 2.50 แปลความหมายว่า มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 – 1.50 แปลความหมายว่า มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ด้วยการวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยใช้สถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม คือค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ IOC (Index of Item Objective Congruence)

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t – test แบบ Independent)

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน (n=92)

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ	4.34	0.65	มาก
2.	ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน	4.31	0.70	มาก
3.	ด้านการพัฒนาครู	4.31	0.70	มาก
4.	ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.30	0.72	มาก
5.	ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน	4.35	0.65	มาก
	รวม	4.32	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.35$) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ($\bar{X}=4.34$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.30$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน(n=92)

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	P
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ	4.34	0.33	4.42	0.55	0.54	0.58
2.	ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน	4.25	0.76	4.32	0.64	0.52	0.56
3.	ด้านการพัฒนาครู	4.24	0.83	4.33	0.69	0.62	0.55
4.	ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.28	0.77	4.30	0.62	0.57	0.66
5.	ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน	4.29	0.76	4.34	0.68	0.68	0.54
	รวม	4.28	0.69	4.34	0.64	0.59	0.58

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน (n=92)

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน				t	P
		น้อยกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ	4.36	0.67	4.31	0.69	0.63	0.56
2.	ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน	4.30	0.73	4.28	0.77	0.63	0.52
3.	ด้านการพัฒนาครู	4.31	0.69	4.38	0.65	0.65	0.56
4.	ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.34	0.68	4.20	0.78	0.55	0.58
5.	ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน	4.29	0.75	4.26	0.74	0.58	0.53
	รวม	4.32	0.70	4.29	0.73	0.61	0.55

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

มีบางประเด็นที่ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน มีการเตรียมการเพื่อให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิริฉัตร รัตนสุวรรณ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาองค์กร การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้การมีวิสัยทัศน์เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของปวีณา บุทธิจักร (2564) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน เป็นตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ อาจมีปัจจัยอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เพศ วิทยฐานะ ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งตัวแปรอื่นอาจส่งผลต่อการบริหารในเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา ไม่ว่าจะ เป็นทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของปวีณา บุทธิจักร (2564) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัย พบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก 2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็น

ของผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และ 4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ค้นพบจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มาใช้ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารควรมีแผนงานโครงการ และมีการประชุมครูมอบหมายและให้นโยบายเรื่องการนิเทศในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจตามบทบาทหน้าที่และตามวิสัยทัศน์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ดังนั้นผู้บริหารควรกล้าแสดงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารอย่างมืออาชีพ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาจัดประชุมครูเพื่อส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตอบสนองนโยบายเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรให้นโยบายการบริหารงานของสถานศึกษาให้ครูได้รับทราบเกี่ยวกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการพัฒนาครู ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการสร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ดังนั้นผู้บริหารควรให้ครูเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การศึกษาดูงาน เป็นต้น

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาบรรยากาศของโรงเรียนที่ทำให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมต่อความสำเร็จทางวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างบริบทของสถานศึกษาที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้

6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการนิเทศติดตามการเรียนการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอนครูทุกคน ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างระบบกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยที่ค้นพบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในทุกๆด้าน เท่าๆกัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนตามสถานการณ์ให้เกิดคุณภาพสูงสุด ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- เกตุสุดา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปรียาภรณ์ เรืองเจริญ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต). ชัยภูมิ.
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- เพ็ญนภา พลับฉิม. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- รุ่งฤดี อุทุม. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.
- สรายุทธ สิมมาจันทร์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สิริฉัตร รัตนสุวรรณ. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). การจัดการองค์กรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.